

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Ugrai Péter ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - **alperes neve (címe)** alperes ellen mezőgazdasági termékértékesítési szerződésből eredő követelés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2008. április 24. napján kelt 8.G.40.037/2008/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000 (Kilencszázezer) Ft le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a felperes, valamint az alperes, mint beltág által képviselt - korábban perben állt - **/cég 1/** között mezőgazdasági termékértékesítési jogviszony állt fenn, amely jogviszonyban 2004. július 6. napján olyan tartozás elismerő nyilatkozat címet viselő megállapodás született, amely rendezte, hogy az alperes által képviselt betéti társaságnak 16.344.057 Ft + ÁFA értékben kell szolgáltatást teljesítenie a felperes számára. Az okiratban az alperes által képviselt betéti társaság ilyen összegű követelés fennállását ismerte el. Az elsőfokú bíróság elutasító döntését elsődlegesen arra alapította, hogy miután a beltágot a társaság be nem hajtható tartozásaiért mögöttes felelősség terheli, így marasztalásához arra van szükség, hogy a társaság a követelést elismerje, vagy a társaság kötelezettségére jogerősen elbírált határozat szülessen. A mögöttes felelősség ugyanis feltételez egy alap fizetési kötelezettséget, melynek a teljesítésére a társaság nem képes. Alapkötelezettség hiányában a mögöttes felelősség megállapítása nem foghat helyt. A **/cég 1/** már nem áll

perben, sőt cégjegyzékből való törlésére is sor került, így arra nincs mód, hogy a beltagi minőségből eredő jogviszony keretében vizsgálja a bíróság a most már perben nem álló alapkötelezett felelősségét, és arról döntsön. A kereset elutasításának másodlagos indoka az volt, hogy az alperes a felperes által becsatolt tartozáselismerő nyilatkozattal szemben okiratokkal megfelelően igazolta, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt összecszerűség erejéig szolgáltatást teljesített a felperes számára. Miután nem vitásan termékértékesítési szerződéshez kapcsolódott a tartozáselismerő nyilatkozat, a felperes pedig a konkrét állatállomány vonatkozásában a termékértékesítési szerződésből folyó elszámolási kötelezettségének nem tett eleget, ugyanakkor az alperes azt megfelelően igazolta, hogy a hozzá kihelyezett libák leadásával a felperesi szolgáltatások (takarmány) ellenértékét már teljesítette, azaz az állatok leadásával az alperes a tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt összecszerűségnél magasabb összegű szolgáltatást teljesített, melyet a felperes megcáfolni nem tudott, így az alperes marasztalására nem kerülhet sor.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes marasztalását. Állította, hogy a felperes tartozáselismerő nyilatkozattal igazolta kereseti kérelmének jogcímét, amely a tartozás jogcímét nem változtatja meg. Az a per során csatolt iratok alapján nem volt igazolható, hogy az alperes a ludak felnevelésével teljesítette a konkrét tartozáselismerő nyilatkozatban szereplő tartozását, mert az alperes által adott elszámolásból nem lehet tudni, hogy az melyik termékértékesítési jogviszonyhoz kapcsolódik. A tartozáselismerő nyilatkozatra figyelemmel iratellenes az az elsőfokú ítéleti megállapítás, hogy a felperesnek kellett volna az alperesi nyilatkozatokkal szemben ellenbizonyítania. Álláspontja az volt, hogy az alperes nem bizonyította, hogy tartozását teljesítette, így a tartozás elismerés alapján fizetésre köteles. A beltag mögöttes felelőssége alapján az alperes marasztalására lehetőség van, hiszen a felperes a tartozáselismerés alapján fennálló követelését a **/cég 1/** irányában a törvényességi felügyeleti eljárásban bejelentette, és ezt követően került sor a cég törlésére.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság elutasító döntésének elsődleges indokait nem osztja, az ítélet indokolásának ezen érveit mellőzi. Az esetünkben irányadó 1997. évi CXIV. törvény (korábbi Gt.) 101. § /3/ bekezdése szerint alkalmazandó 90. § /2/ bekezdése megteremti a lehetőséget a beltaggal szembeni igényérvényesítésre - mögöttes felelősség alapján. Eljárásjogilag ez azt jelenti, hogy főszabályként lehetőség van a társaság és a beltag együttes perlésére, és mivel a tagok felelőssége csak mögöttes, alperesként főszabály szerint mindig szükség is van a társaság perben állására. Ez a szabály azonban nem kivétel nélküli. Az első kivételt az az esetkör jelenti, ha a hitelező korábban már perelte csak a társaságot, és a végrehajtás eredménytelensége miatt kell újabb pert indítania, most már csak a beltagok ellen, mögöttes felelősségük kimondása iránt. Ugyancsak kivétel a főszabály alól, ha a társaság már megszűnt és a tagok perlésére a korábbi Gt. 56. § /1/ bekezdése szerinti felelősségük alapján kerül sor. Kivétel az az eset is, ha a

társaság még nem szűnt meg, de ellene már felszámolási eljárás indult, ilyenkor ugyanis a társasággal szemben csak a felszámolási eljárás keretében lehet igényt érvényesíteni. A folyamatban lévő felszámolási eljárás azonban nem akadályozza a tagok elleni perindítást, hiszen amíg a felszámolási eljárás a társaság vagyonára folyik, addig a peres eljárás a tagok magánvagyonát érinti. Ilyen esetekben egyetlen korlátozó szabály, hogy a tagokat marasztaló ítéleti döntés alapján a tagok magánvagyonára mindaddig nem vezethető végrehajtás, amíg nem bizonyosodik be, hogy a felszámolási eljárás során a felperes, mint hitelező követelése nem nyert kielégítést (KGD 1994/10/203. és 1995/4/100. számú eseti döntések, valamint Sárközy Tamás: A társasági és a cégtörvény kommentárja. Második hatályosított kiadás, hvgorac, Budapest, 2004. I. kötet 435-436. oldal). A fentiek okszerű logikai folytatása, hogy az az alaphelyzet is kivételi szabályt valósít meg, ha a társaság és a tag együttes perlése esetén a társaság jogutód nélkül megszűnik, ilyenkor ugyanis lehetőség nyílik kizárólag csak a tag marasztalására (BH 2002/103. számú eseti döntés), és ugyanez az alaphelyzet tételeződik akkor is, ha már eleve megszűnt társaság beltaggal szembeni igényérvényesítésre kerül sor (EBH 2007/1708. számú eseti döntés). Összegzőként tehát megállapítható, hogy esetünkben fennáll az a kivételi szabály, ami lehetőséget teremt csak és kizárólag a beltaggal szembeni igényérvényesítésre, azaz amennyiben az időközben jogutód nélkül megszűnt és cégjegyzékből is törölt társaság a felperes felé fennálló tartozását elismerte, úgy ezen nyilatkozat - a társaság külön bírói határozatban történő marasztalása nélkül is - alapot teremt arra, hogy a bíróság érdemben vizsgálja a beltag mögöttes felelőssége fennállásának kérdését.

Az elsőfokú bíróság elutasító ítéletének másodlagos indokolásában gyakorlatilag a fenti követelménynek tett eleget, ugyanis érdemben is vizsgálta, hogy a beltag marasztalására a kereseti kérelem alapján sor kerülhet-e. Ez utóbbi okból történő elutasító ítéleti rendelkezéssel és annak indokaival az ítéletábra maradéktalanul egyetért, ugyanis az vitán felül megállapítható volt, hogy a felperes és az időközben megszűnt **/cég 1/** között mezőgazdasági termékértékesítési jogviszony állt fenn. E jogviszonyban keletkezett a tartozáselismerő nyilatkozat, amely egyértelműen utalt arra, hogy az alperesnek a tartozását milyen módon, az állatok leadásával kell teljesítenie. Az alperes által adott elszámolás, a hozzá csatolt okirati bizonyítékok azt megnyugtató módon igazolták, hogy az alperes, illetve a korábban a beltagsága mellett működő betéti társaság a perbeli tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt összecszerűségnél magasabb értékben teljesített szolgáltatást a felperes számára, ugyanis a ludak leadását a felperes által megjelölt termelőkhöz teljesítette. A felperes a tartozáselismerő nyilatkozathoz kapcsolódó mezőgazdasági termékértékesítési szerződésből folyó azon kötelezettségét nem teljesítette - de legalábbis azt a perben nem igazolta -, hogy az állatok leadását követő hét munkanapon belül a konkrét jogviszonyra vonatkozó elszámolást készítsen időközben megszűnt betéti társaság javára, így helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy ennek hiányában az alperes megfelelően bizonyította, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt összecszerűség erejéig teljesített szolgáltatásokkal a felperes felé fennálló fizetési kötelezettsége a társaságnak

megszűnt, ezért mögöttes felelősség alapján az alperes marasztalására lehetőség nincsen.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján - az elsőfokú ítélet másodlagos indokait mindenben osztva - helybenhagyta. A felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ezért az őt illető illetékfeljegyzési jog kedvezményére tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény 74. § /3/ bekezdésére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdése, valamint 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján köteles a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére.

Szeged, 2008. november 17. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró